

Čís. 12749.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).

Do usnesení odvolacího soudu, jímž změnou usnesení pracovního soudu bylo vyhověno námitce, že věc nenáleží před pracovní soudy, jest dovolací rekurs nepřipustným.

(Rozh. ze dne 7. července 1933, R I 613/33.)

Usnesením pojatým do rozsudku nevyhověl pracovní soud námitce nepřislušnosti pracovního soudu vznesené v tom směru, že věc nenáleží před pracovní soudy. Odvolací soud vyhověl odvolání a usnesení prvního soudu o námitce věcné nepřislušnosti změnil tak, že vyhověl námitce věcné nepřislušnosti prvního soudu a v důsledku toho zrušil rozsudek prvního soudu i s předchozím řízením a žalobu odmítl.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs žalobců.

Důvody:

Jde o usnesení odvolacího soudu, jenž změnou usnesení pracovního soudu vyhověl námitce, že věc nenáleží před soudy pracovní (§ 33 odst. (2) zák. ze dne 4. července 1931 čís. 131 sb. z. a n.). Usnesení odvolacího soudu o námitce příslušnosti jest konečné (Říha: »Pracovní soudy«, str. 711, Prochaska: »Die Entscheidung der Stritte aus dem Arbeits-, Dienst- und Lehrverhältnisse«, str. 60, pozn. 6, a str. 63 [ad § 36], pozn. 1). Správnost tohoto názoru vyplývá z toho, že zákon připoští dovolání proti rozsudkům odvolacích soudů (§ 34), kdežto o revisních rekursech proti jinakým rozhodnutím druhé stolice se vůbec nezmiňuje a že i co do usnesení pracovních soudů odporovatelnost omezuje na úzký okruh takových rozhodnutí (§ 18, 27, 36) a v § 36 (2) ustanovuje, že o rekursech podle toho zákonného místa přípustných rozhoduje s konečnou platností krajský soud, v jehož obvodu je pracovní soud. Nepřipustný dovolací rekurs bylo odmítnouti, když tak nečinily nižší soudy (§ 523, 526 c. ř. s. a § 36 zák. čís. 131/1931).

Čís. 12750.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n.).

Smlouva o udělení a převzetí zastoupení obce při provozování kinematografické licence jest smlouvou zmocnitelskou, nikoliv služební. Nároky ze smlouvy té nelze uplatňovati na pracovním soudě.

(Rozh. ze dne 7. července 1933, R I 633/33.)

Žalobou, zadanou na krajském soudě, domáhala se žalující obec na žalovaném zaplacení 164.654 Kč 44 h, tvrdíc v žalobě toto: Se žalovaným uzavřela v roce 1925 smlouvu, podle které byl žalovaný povinen za roční odměnu 18.000 Kč vésti správu jejího biografu, totiž správu

obchodní a administrativní pod dozorem biografického odboru, má právo přijímati a propouštěti veškeré zaměstnance a stanoviti jim mzdy, a převzal plnou zodpovědnost za prosperitu městského biografu. Smlouva se žalovaným z roku 1925 byla v roce 1927 změněna, žalovaný zůstal nadále obchodvedoucím biografu, ale odměna nebyla mu vyplácena ve formě služného, nýbrž vyměřena podle volné úvahy po návrhu biografického odboru ze zisku převyšujícího ročně 24.000 Kč a nebylo-li by docíleno zisku toho, neměl žalovaný obdržeti žádnou odměnu a byla sjednána oboustranná pololetní výpověď a povolen byl paušál na cesty do Prahy k nakupování filmů 2.000 Kč. Podle změněné smlouvy nesměl žalovaný svému nástupci předati více než 30 filmových programů, žalovaný však objednal daleko větší počet filmů, než na jaké měl zmocnění, na žalobkyni byly podávány různými firmami o zaplacení filmů žaloby, které žalobkyně vyrovnala a zaplatila celkem i s útratami 164.654 Kč 44 h. Námitce věcné nepřislušnosti soud prvního stupně vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Žalovaný byl úředně schváleným zástupcem městského biografu a mimo to obchodvedoucím žalobkyně, od roku 1924 až do roku 1930 nakupoval filmy, měl na starosti správu a provoz biografu mimo proplácení účtů, odměna za to byla mu libovolně stanovena po návrhu biografického odboru ze zisku, převyšujícího ročních 24.000 Kč a nebylo-li zisku toho, neobdržel žalovaný nic, žalovaný za čistý zisk neručil, výpověď stanovena vzájemná, pololetní, u nemocenské pojišťovny pojištěn nebyl, ale byl pod vrchním dozorem biografického odboru. Žalobkyně provozovala kino na svůj účet a činila platby, kdežto žalovaný na svůj účet nic nepodnikal a platy na svůj účet nečinil. Vzhledem k těmto okolnostem bylo námitce věcné nepřislušnosti vyhověti. Pokud žalovaný byl úředně schváleným zástupcem městského biografu ve smyslu ministerského nařízení č. 191 ř. zák. z r. 1912, není tento poměr sice služebním ve smyslu § 1151 obč. zák., jest jím ale poměr jeho jako obchodvedoucího městského biografu, neboť žalovaný byl povinen žalobkyni po určitou dobu konati služby na základě soukromé úmluvy, byla smluvna i odměna i doba výpovědní, žalovaný byl odvislým na zaměstnavatelce, podléhaje ohledně výkonu práce její dispoziční a riziko práce nenesl žalovaný, nýbrž žalobkyně, která provozovala kino na svůj účet, nikoliv žalovaný. Jde tedy o spor mezi zaměstnancem a zaměstnavatelkyní ze služebního poměru, založeného soukromoprávní úmluvou a žalobkyně ve sporu tom se dožaduje náhrady pro nároky právě z toho služebního poměru a jest tedy pro vyřízení sporu toho příslušný soud pracovní podle zákona ze dne 4. července 1931 č. 131 sb. z. a n. Rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislušnosti. Důvody: Stěžovatelka čerpá nárok proti odpůrci ze smlouvy, která má původ v nařízení ze dne 18. září 1912 č. 191 ř. zák., upravujícím otázku kinematografické licence. Podle § 9 tohoto nařízení nesmí býti provozování kinematografické licence propachtováno, licence může však býti provozována zástupcem (obchodvedoucím). K tomu je ovšem třeba úředního povolení, které může býti uděleno jen, je-li to nutné vzhledem k osobě majitele licence, jako na př. u osob právnických, nebo z jiných důležitých důvodů. Poněvadž

stěžovatelka je osobou právnickou, je na snadě, že si ku provozování kinematografické licence zřídila zástupce v osobě odpůrcově. To vyloužil již soud procesní. Poměr zástupce k majiteli kinematografické licence je poměrem plnomocenským. Nelze ovšem upříti, že odpůrce jako zřízený zástupce mohl býti zcela dobře i zaměstnancem stěžovatelčiným, znaky však, které napadené usnesení pro poměr služební uvádí, nejsou příznačné jen pro smlouvu služební, nýbrž se hodí zcela dobře i na smlouvu plnomocenskou a nelze z nich proto usuzovati, že šlo o smlouvu služební, to tím méně, že proti smlouvě mluví důvody, přes které přejíti nelze. Odpůrce je povoláním stavitel, nepodléhal sociálnímu pojištění a nebylo tvrzeno, že má nárok na dovolenou. To vše mluví proti služební smlouvě. Kdyby platila původní smlouva z roku 1925, nemohl by vzniknouti ani stín pochybnosti o tom, že odpůrce byl samostatným podnikatelem, a nikoliv pouhým zaměstnancem, neboť podle smlouvy té nesl celé risiko podniku sám. Tato smlouva, i když byla v roce 1927 změněna a risiko odpůrce vyloučeno, podporuje stanovisko stěžovatelčino, že o smlouvu služební nešlo, neboť ani z pozměněné smlouvy nevyplývá nic, co by nasvědčovalo tomu, že strany chtěly poměr plnomocenský změnit v poměr služební. Rozlišuje-li soud procesní v napadeném usnesení pojem »zástupce« od pojmu »dílavedoucí«, není to správné, neboť oba pojmy jsou podle § 9 uvedeného nařízení totožné a nedá se proto z toho, že smlouva mluví o »obchodvedoucím«, pro stanovisko odpůrcovo, které sdílí i soud procesní, nic vytěžiti. Za tohoto stavu věci měla však býti námitka věcné nepřislušnosti zamítnuta, poněvadž spor tento nepatří k výlučné příslušnosti soudu pracovního, nýbrž dle hodnoty věci před soud procesní.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud neposoudil věc nesprávně, dospěv k úsudku, že tu nejde o spor mezi zaměstnavatelkou a zaměstnancem ze služebního poměru, založeného soukromoprávní úmluvou a že tedy pro vyřízení sporu toho není příslušný soud pracovní podle zákona ze dne 4. července 1931 čís. 131 sb. z. a n., nýbrž dovolaný krajský soud. Smlouva, o níž jde, má svůj původ v nařízení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem veřejných prací ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. Není o tom sporu, že žalobkyně je majitelkou kinematografické licence, která je podle § 1 cit. nař. nepřenositelná. Podle § 9 nař. nesmí se provozování veřejných kinematografických představení propachtovati, avšak podle § 9 (2) smí se provozování díti zástupcem (obchodvedoucím), bylo-li úředně schváleno, což platí jmenovitě v tom případě, získají-li licenci právnické osoby, jež jinak by oprávnění jim udělené ani vykonávati nemohly. O takový případ tu jde. Žalobkyně zřídila si zástupce, jehož ku provozování licence potřebovala, v osobě žalovaného a týž byl pak, jak nesporno, příslušným správním úřadem jako obchodvedoucí schválen. Předmětem smlouvy mezi stranami byla tedy v podstatě zastupitelská činnost žalovaného. Nesejde na tom, jakým způso-

bem byl tento poměr dohodou stran blíže upraven, jaké hospodářské výhody obec povolila žalovanému, jak si zabezpečila nutný dozor nad jeho činností a pod. Smlouvu jest posuzovati jednotně podle jejího účelu, kterým bylo udělení, pokud se týče převzetí zastoupení obce při provozování kinematografické licence. Tento poměr sluší považovati za plnomocenský a nikoli za služební poměr, byť i při jeho upravení byly v smlouvu zahrnuty různé složky námezdního poměru. Opírá-li žalobkyně vymáhaný nárok o tuto smlouvu, nejsou splněny předpoklady příslušnosti pracovních soudů podle § 1 zák. čís. 131/1931.

Čís. 12751.

Pozemková reforma.

Jsou-li splněny podmínky § 3 zák. ze dne 27. května 1931, čís. 93 sb. z. a n., jest přípustným příklep přidělené nemovitosti i bez svolení Státního pozemkového úřadu. K udělení příklepu není třeba potvrzení Státního pozemkového úřadu podle § 6 (3) zák. čís. 93/1931.

(Rozh. ze dne 7. července 1933, R I 639/33.)

Proti příklepu vydražené nemovitosti podal dlužník odpor, jež opíral o to, že o povolení dražby ani o dražebním roku nebyl vyrozuměn Státní pozemkový úřad, ač na nemovitosti, dražbou prodávané, vážne knihovně zákaz zcizení podle přidělových zákonů. Soud prvního st. l i c e odpor zamítl. D ů v o d y: Podle ustanovení § 3 zák. čís. 93/1931 sb. z. a n. není svolení Státního pozemkového úřadu třeba, byla-li na půdě nabyté ke stavbě rodinných obydlí stavba již provedena, nepřesahuje-li nabytá půda výměru 20 a a není-li součástí nedílu. Tyto všechny náležitosti byly splněny co do nemovitosti dražbou prodávané již v době povolení exekuce vnucenou dražbou, takže k dražbě nebylo třeba povolení Státního pozemkového úřadu a, jakž vysvítá z doslovu § 11 zákona čís. 93/1931 sb. z. a n., nebylo ani třeba vyrozumívati o prodeji Státní pozemkový úřad. Ta okolnost, že zákaz zcizení nebyl vymazán, je zcela nerozhodná a soud ani z toho důvodu nebyl povinen Státní pozemkový úřad vyrozumívati, poněvadž tento úřad nenáleží mezi osoby, uvedené v §§ 171 a 184 čís. 3 ex. ř., neboť zákaz zcizení není ani věcným právem ani břemenem ve smyslu § 171 ex. ř. Re k u r s n í s o u d zrušil udělení příklepu, D ů v o d y: Dlužník právem vytýká, že jest tu důvod k odporu podle § 184 čís. 3 ex. ř., ježto Státní pozemkový úřad nebyl o dražebním stání vyrozuměn, ač na prodaných nemovitostech pro něj vážne zákaz zcizení. První soud jest toho názoru, že nebylo třeba povolení Státního pozemkového úřadu, jakž prý vyplývá z doslovu § 11 zák. čís. 93/1931 a nebylo ani potřebí jeho vyrozumění o prodeji, neboť zákaz zcizení není prý ani věcným právem ani břemenem ve smyslu § 171 ex. ř. a podle § 3 zák. čís. 93/31 není potřeba svolení, byla-li na půdě nabyté ke stavbě rodinných obydlí stavba již provedena, nepřesahuje-li nabytá výměra 20 a a není-li součástí nedílu. I kdyby však tyto všechny podmínky byly splněny, ne-